

7. 4. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vypořádání společníka společnosti s ručením omezeným, který nesouhlasil s její transformací na akciovou společnost

Společnost s ručením omezeným může změnit svou právní formu na jinou obchodní společnost nebo i družstvo. Změně právní formy předchází složitý proces, jehož závěrečnou fází tvoří rozhodnutí společníků na zasedání valné hromady o přijetí navrhované změny.

K přijetí rozhodnutí o změně právní formy postačuje dle obchodního zákoníku (zákona č. [513/1991](#) Sb.) souhlas alespoň tří čtvrtin hlasů společníků přítomných na zasedání valné hromady, nepožaduje-li společenská smlouva vyšší počet hlasů. Je tak zřejmé, že s touto závažnou změnou vnitřních poměrů společnosti není zpravidla nutný souhlas všech společníků, a proto se v praxi může stát, že valná hromada přijme rozhodnutí o změně právní formy i přes nesouhlas některého z nich. Nesouhlas vyjadřuje společník tím způsobem, že na zasedání valné hromady rozhodující o změně právní formy hlasuje proti nebo se hlasování o této záležitosti zdrží.

Je-li tomu tak, vzniká nesouhlasícímu společníkovi za dále uvedených podmínek právo na vypořádání. Důsledkem vypořádání je zánik účasti společníka ve společnosti, s jejíž právní transformací nesouhlasil. Vypořádání se provede v penězích.

Společník, který se změnou právní formy nesouhlasil, však nesmí po transformaci společnosti vykonávat práva mu jako společníkovi náležející; v opačném případě mu právo na vypořádání zanikne.

Způsob vypořádání závisí zejména na tom, na jaký typ obchodní společnosti (nebo družstva) se společnost s ručením omezeným většinovým rozhodnutím společníků transformovala. S ohledem na skutečnost, že je tato nová společnost právním nástupcem společnosti původní, nazývá se nástupnickou společností. Následně pojednání je věnováno vypořádání společníka společnosti s ručením omezeným v případě, že je nástupnickou společností akciová společnost.

Mění-li společnost s ručením omezeným svoji právní formu na akciovou společnost, stanoví způsob vypořádání přiměřeně ustanovení § 220u odst. 3 obchodního zákoníku.

Je-li nástupnickou společností akciová společnost, provede se vypořádání tak, že tato společnost odkoupí od společníka (nyní již akcionáře), který nesouhlasil s právní přeměnou, akcie, které získal namísto obchodního podílu v zaniklé společnosti s ručením omezeným.

Nástupnická společnost je v souladu s ustanovením § 220m odst. 4 obchodního zákoníku v takovémto případě povinna učinit společníkovi veřejný návrh smlouvy o odkupu mu náležejících akcií. Zákonodárce ji k tomu určil lhůtu dvou týdnů ode dne účinnosti zápisu změny právní formy v obchodním rejstříku vůči třetím osobám. Kupní cena musí být přiměřená hodnotě akcií. Přiměřenost ceny musí být doložena znaleckým posudkem, a proto ji nástupnická společnost nemůže určit pouze dle svého volného uvážení. Pokud by nástupnická společnost navrhovanou kupní cenu nedoložila znaleckým posudkem, bude smlouva o odkupu akcií přesto platná. Dotyčnému společníkovi by však vzniklo právo požadovat po nástupnické společnosti nedoplatek na dorovnání. Svého práva se může v případě prodlení společnosti s úhradou nedoplatku samozřejmě domáhat i soudní cestou.

Kupní cena musí být splatná při převodu akcií, nejpozději však do 1 měsíce od účinného uzavření smlouvy o odkupu akcií.

V případě, že společník na předloženou nabídku nepřistoupí, povinnost nástupnické společnosti k odkupu akcií zaniká.

V praxi však může nastat i opačná varianta, tedy že nástupnická společnost veřejný návrh smlouvy o odkupu akcií společníkovi nepředloží. V důsledku tohoto protiprávního jednání nástupnické společnosti má společník sám v souladu s ustanovením § 186a odst. 5 obchodního zákoníku právo učinit společnosti písemný návrh na uzavření smlouvy o odkupu akcií. Role se tedy obrátily - namísto nástupnické společnosti je oprávněn činit návrh na odkup akcií samotný společník. I zde je ovšem třeba, aby navrhovaná cena byla přiměřená a doložena posudkem znalce. Vzhledem k tomu, že se jedná o právo majetkové, promlčuje se právo na předložení tohoto návrhu nástupnické společnosti v obecné 4 leté promlčecí době.

Jestliže nástupnická společnost nepřijme výše uvedený návrh společníka do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení, vzniká společníkovi právo domáhat se uzavření předložené smlouvy u soudu nebo se může domáhat náhrady způsobené škody (včetně náhrady účelně vynaložených výdajů - např. za odměnu znalce, který znalecký posudek ohledně přiměřenosti ceny zpracoval). I právo na uzavření smlouvy o odkupu akcií soudní cestou se ovšem promlčí marným uplynutím 4 leté promlčecí lhůty.

Závěrem je vhodné podotknout, že společník, který má právo na vypořádání, ručí v souladu s ustanovením § 153e odst. 3 obchodního zákoníku za závazky společnosti existující ke dni zápisu změny právní formy do obchodního rejstříku, a to ve stejném rozsahu, jak opřed změnou právní formy. Společník tak neručí za ty závazky, které vzniknou po zápisu změny právní formy do obchodního rejstříku.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)